

Asia: VN/9952/2024

Hallituksen esitys eduskunnalle sähköisen tiedoksiannon ensisijaisuutta viranomaistoiminnassa koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Huomiot muutosehdotuksista

Eläketurvakeskus kannattaa sähköisen tiedoksiantomenettelyn edistämistä sekä sitä, että sähköinen tiedoksianto olisi esityksessä esitetyissä tilanteissa mahdollista ilman tiedoksiannon vastaanottajan erillistä suostumusta.

Eläketurvakeskuksen näkemyksen mukaan tukipalvelulain 8 a § viestinvälityspalvelun käyttämisestä jättää kuitenkin epäselväksi sen, miltä osin säännös velvoittaa tukipalvelulain 5 §:n 2 momentin mukaisia organisaatioita, jotka ovat omasta halustaan ottaneet viestinvälityspalvelun käyttöön vain osittain. Säännöksen voidaan katsoa olevan myös ristiriidassa tukipalvelujen käyttöä koskevan tukipalvelulain 5 §:n 2 momentin kanssa. Esityksessä ehdotettua tukipalvelulain 8 a §:ää tulisi tämän vuoksi muuttaa.

Tukipalvelulain 8 a §:n mukaan käyttäjäorganisaation on käytettävä viestinvälityspalvelua sen sähköisessä tiedoksiantomenettelyssä. Voimassa olevan tukipalvelulain 2 §:n 1 mom. 3 kohdan mukaan käyttäjäorganisaatiolla tarkoitetaan myös julkista tehtävää hoitavaa, joka käyttää tukipalvelua (ml. viestinvälityspalvelu).

Kuitenkin tukipalvelulain 5 §:n 2 momentin mukaan mm. lailla julkista hallintotehtävää itsenäisesti hoitamaan asetetut saavat käyttää tukipalveluja laissa säädetyn julkisen hallintotehtävän hoitamiseksi, mutta ne eivät ole kuitenkaan velvoitettuja siihen. Eläketurvakeskus ja työeläkevakuuttajat ovat tällaisia tukipalvelulain 5 §:n 2 momentissa tarkoitettuja organisaatioita.

Eläketurvakeskuksen mielestä tukipalvelulain 5 §:n 2 momentin mukaisille organisaatioille, jotka eivät ole velvoitettuja käyttämään viestinvälityspalvelua, ei tulisi myöskään säätää velvoitetta

käyttää palvelua sähköisessä tiedoksiantomenettelyssä, vaikka nämä organisaatiot olisivatkin ottaneet viestinvälityspalvelun käyttöön joidenkin toimintojensa osalta. Tukipalvelulain 8 a §:n mukainen velvoite käyttää sähköisessä tiedoksiantomenettelyssä ensisijaisesti viestinvälityspalvelua tulisi rajata koskemaan tukipalvelulain 5 §:n 1 momentin mukaisia tukipalveluiden käyttöön velvoitettuja viranomaisia. Tu-kipalvelulain 5 §:n 2 momentin mukaisille organisaatioille tämän tulisi olla vapaaehtoista.

Epäselvyyttä tukipalvelulain 8 a §:n osalta aiheuttaa myös säännöksen velvoittava sanamuoto ja säännöksen perustelut, joissa todetaan, että säännöksellä ei ole kuitenkaan tarkoitus rajata viranomaisen mahdollisuutta hyödyntää myös muita sähköisiä tiedoksiantotapoja tarkoituksenmukaisissa tilanteissa.

Huomiot tiedoksiantoa koskevista ehdotuksista (18-19 b §:t)

-

Huomiot sähköisen asiakirjan saapumista määräajassa koskevasta ehdotuksesta (11 §)

Asiointilain 11 §:ää asiakirjan saapumisesta määräajassa ehdotetaan muutettavaksi siten, että se koskisi jatkossa kaikkia viranomaiselle toimitettuja sähköisiä asiakirjoja eikä yksin viranomaisen pyytämiä asiakirjoja.

Eläketurvakeskus pitää muutosta hyvänä, sillä muutos selkeyttää sitä, mihin mennessä sähköisesti toimitetun valituksen tulee saapua perille, jotta sen voidaan katsoa saapuneen määräajassa.

Muut huomiot

-

Huomiot soveltamisalan muuttamista koskevasta ehdotuksesta esitutkinnan ja poliisitutkinnan osalta

-

Huomiot oikeudenkäymiskaaren (erit. OK 11:3) ja oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain prosessiosoite- ja tiedoksiantosäätelyä koskevista ehdotuksista

-

Muut huomiot koskien oikeudenkäymiskaarta ja oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettua lakia

-

Huomiot oikeudenkäyntimaksun porrastusta koskevasta ehdotuksesta hallinto- ja erityistuomioistuinten osalta

-

Esityksessä on arvioitu ehdotettavien muutosten perus- ja ihmisoikeusvaikutuksia, yritysvaikutuksia ja viranomaisvaikutuksia. Onko esityksessä otettu huomioon tältä osin keskeisimmät vaikutukset? Arvioitteko muutoksilla olevan sellaisia vaikutuksia, joita esitysluonnoksessa ei ole tunnistettu?

-

Muut huomiot

Eläketurvakeskuksen näkemyksen mukaan ehdotetut muutokset aiheuttavat joitakin muutoksia tietojärjestelmiin. Näiden muutosten tekemiseen tulisi varata kohtuullinen, esimerkiksi kuuden kuukauden, siirtymäaika.

Rehn-Kiukkonen Mari

Eläketurvakeskus - Lausunto on hyväksytty Eläketurvakeskuksen johtoryhmässä 10.4.2025, Karoliina Kiuru ja Mari Kuuvalo